

HOMILIA MISSA CRISMAL
Catedral de Menorca 31 de març de 2021

M'alegra molt poder celebrar amb tots vosaltres aquesta Eucaristia. L'any passat, a causa de les restriccions sanitàries, la nostra Missa crismal es va celebrar en la intimitat d'aquesta Catedral, gairebé sense presència de sacerdots ni de la resta del poble de Déu. Encara que continuem vivint una crisi sanitària sense precedents, avui podem reunir-nos per celebrar aquesta Eucaristia tan significativa, que és manifestació visible del poble de Déu que peregrina a Menorca i en la qual beneírem els olis i consagrarem el crisma, que portaran la salvació de Jesucrist a molts fidels.

Agraeix la presència dels sacerdots, fidels col·laboradors del meu ministeri, als quals em sent unit amb llaços especials. Per a la nostra Església és particularment important el ministeri dels diaques permanents, que són col·laboradors estrets i persones de confiança del Bisbe. M'alegra també que estiguin amb nosaltres els seminaristes, que omplen d'esperança a aquesta Església. La presència d'alguns membres de vida consagrada ens convida a apreciar i agrair el do de la consagració a Déu per al servei de l'Església. Especialment em produeix una gran satisfacció de veure-us a vosaltres, estimats fidels laics de Menorca, que heu vingut a celebrar amb nosaltres aquesta Eucaristia. Vosaltres sou veritables protagonistes en la vida i missió de l'Església. Fa uns dies iniciàvem un Any dedicat a la família que ens ajudarà a aprofundir en el seu significat i la seva missió a la llum de l'exhortació "Amoris laetitia".

Permeteu-me que en aquest dia em dirigeixi especialment als sacerdots, que d'aquí a uns moments renovaran davant de tots nosaltres les promeses que van fer el dia de la seva ordenació.

Mantenir la il·lusió

M'agradaria, benvolguts sacerdots, que us sentíssiu il·lusionats en la missió que teniu encomanada. El Senyor ha posat a les nostres mans una vinya bella, que és aquesta terra de Menorca. La nostra existència resulta plena quan és viscuda en el lliurament total a la gent d'aquesta illa. Guanyarem la vida -diu Jesús- quan no ens importi perdre-la; és necessari morir i podrir-se com el blat si volem tenir vida (cf. Jn 12, 24-25). Nosaltres sentim en el nostre cor la passió per Jesús i l'Evangeli i desitjaríem empaltar tothom d'aquesta fascinació nostra per Ell. Però també sentim moltes vegades el pes i la calor de la jornada, les contradiccions i dificultats, i la missió se'n fa més dura.

Esteim encara enmig d'una pandèmia que ha suposat una limitació de moltes activitats ordinàries de la nostra Església i en la qual hem estat sotmesos a restriccions que moltes vegades ens semblen arbitràries. Això ha exigit un gran esforç per la nostra part i ha provocat també molt de desgast. Us agraeix tot el vostre treball per romandre prop del poble de Déu enmig d'aquesta crisi sanitària i tot el que heu fet per seguir oferint-li la ajuda espiritual.

Ens fa patir, a més, veure com el nostre poble es va allunyant de la fe. La pràctica dels sagaments va disminuint i no són pocs els que, de manera silenciosa, van abandonant

l'Església. Les nostres comunitats són cada vegada més limitades i detectam un cansament creixent en molts col·laboradors i agents de pastoral.

Al mateix temps, veim créixer una cultura secularista, que menysprea la fe i la considera com un signe d'immaduresa, que juga amb la sexualitat, que menysprea la vida aprovant lleis que promouen la cultura de la mort, que va imposant -amb la complicitat dels mitjans de comunicació dominants- una visió de món i de la societat en què Déu no té cabuda i el creient queda arraconat com alguna cosa sense utilitat. Per descomptat, en aquest context el nostre treball com a ministres de Crist no és valorat socialment.

Tots aquests factors poden contribuir a difondre el desànim en les nostres comunitats i en nosaltres mateixos.

Renovar la nostra unió a Crist

En aquestes circumstàncies crec que és molt important, sobretot, renovar la nostra unió amb Jesucrist. A Ell vam ser empel·tats en el nostre baptisme, rebent una vida nova. Després, quan vam ser ordenats de preveres, ens vam unir encara més estretament a Ell. Des de llavors l'Esperit del Senyor està sobre nosaltres. Hem de renovar la nostra unió a Crist i deixar que la seva vida flueixi en nosaltres, que la unció de l'Esperit inundi tot el nostre ser i el renovi. En el moment de renovar les promeses sacerdotals us demanaré: “¿voleu unir-vos i conformar-vos millor a Jesús, el Senyor?” Vosaltres respondreu que “sí”, perquè el desig més profund d'un sacerdot és ser sagrament de Crist, signe eficaç i transparent de l'únic sacerdot i pastor.

Ens ajudarà a això la pregària constant, l'escolta atenta de la Paraula i la lectura de tots els esdeveniments a la llum de l'Evangeli. Les dificultats que puguem travessar han de conduir-nos a unir la nostra vida a la seva, per poder ser transparència seva, imatge serva, i així poder actuar en el seu nom com servents sense cap mèrit, “inútils” que només fan allò que mana el seu Senyor (cf. Lc 17, 10).

L'amor a Jesucrist, el Messies Ungit per l'Esperit, porta amb si també la consciència que el seu Evangeli és font de vida i llum immensa per a tots i que, per això, val la pena gastar una i mil vides si les tinguéssim en l'anunci del Regne. Esteim convençuts que l'Evangeli és la llum que tot home cerca secretament en el seu cor, l'esperança que anhela la humanitat. I, per això, amb humilitat i paciència, però també amb audàcia, “a temps i fora de temps” (2 Tim 4, 2), continuam proclamant als nostres contemporanis la fe en Jesucrist com a proposta de vida per a tothom.

Units a l'Església

Al mateix temps que esteim units a Jesucrist, es necessari també que estiguem molt units a tota l'Església. Vivim en temps d'individualisme, allà on resulta molt fàcil prescindir de la comunitat. Però la fe en Jesucrist no pot ser viscuda sense la companyia dels germans. Domina en el nostre temps una desafecció a l'Església, a la qual els mateixos cristians veuen, de vegades, com un cos estrany i jutgen des de fora, sense sentir-se part de la mateixa. Però l'evangelització és inviable sense unitat; no podrem convèncer els altres de la grandesa de la fe en Jesucrist si no esteim units entre nosaltres.

Com preveres hem de ser homes de comunió, en primer lloc, amb tota l'Església universal, que es manifesta no només en la unió amb el nostre Papa, sinó també en el respecte per tot el que hem rebut, pel tresor de la fe que l'Església ha posat a les nostres mans i que es reflecteix en la seva doctrina, en l'espiritualitat i en la rica tradició litúrgica.

És necessària també la unió a l'interior de la nostra petita Església diocesana, que es manifesta en l'estima pel que és comú, en els objectius compartits, en l'amor a aquest poble i aquesta cultura, a la qual volem portar l'Evangeli, en l'apreci que atorgam a la unió de cadascuna de les parròquies i comunitats a les altres a través del ministeri del bisbe. Hem de ser sembradors d'unitat, promotores de la comunió; una unitat que es realitza en les diferències. La unitat que el Mestre ens va demanar no és uniformitat, sinó unitat en la diversitat. Aquesta unitat meravellosa és obra de l'Esperit i no és fruit de les nostres estratègies pastorals i, per això, hem de pregar perquè es realitzi aquest do en la nostra Església.

Finalment, és important treballar units com a presbiteri. Entre nosaltres no hi ha només una relació de respecte i d'amistat. Hi ha un vincle fort que ens uneix i és la participació en el sacerdoci de Crist. Entre nosaltres -deia Sant Joan Pau II- ha un vincle ontològic, produït per l'Esperit en el moment de l'ordenació (cf. *Audiència General* 1993.08.04, n. 2). Això es reflecteix en la missió, que és comú i que només podem dur a terme si treballam molt units uns als altres. Hem de expulsar del nostre presbiteri tot afany de protagonisme, la competitivitat, la temptació d'actuar en solitari, els prejudicis sobre l'altre, les enveges i murmuracions. Res d'això són actituds evangèliques. El que ens demana Jesús és treballar molt units, perquè tots hem estat enviats a aquesta terra de Menorca per ser signes seus i omplir-la amb la llum de la seva Paraula i la seva presència.

En actitud de servei

En tercer lloc, hem de viure la nostra missió amb actitud de servei. Per als altres i especialment davant la societat hem de ser una Església que serveix. La nostra actitud no pot ser mai la del domini despòtic, sinó -com Jesucrist- la del servent, perquè el que vulgui ser el primer ha de ser esclau de tots (cf. Mc 9, 35). Lamentablement la imatge que reflectim moltes vegades és la de voler dominar i imposar, la de qui està molt segur de si mateix i defuig el diàleg. Hem de donar pas a una Església que sent -com Déu- passió per l'ésser humà i que desitja només el seu bé.

De manera particular hem de servir els més pobres. Cadascun d'ells té dret a sentir que l'Església és casa seva, que els estima i es preocupa per ells. En aquests dies de pandèmia són molts els que criden a les nostres portes i esperen trobar en nosaltres comprensió i solidaritat. Siguem Església samaritana, que escolta el clam dels petits, que es commou i que inventa maneres d'alleujar el dolor.

També el nostre ministeri ha de ser viscut en actitud de servei. Recordeu el que diu la carta de Pere: "no com dèspotes sinó com a models del ramat" (1 Pe 5,1-4). Lluny de nosaltres actituds tiràniques i impositives. Som servidors del poble de Déu. Com deia Pau: servents de Crist i servents vostres per amor a Jesús (cf. 2 Co 4, 5).

Conclusió

No deixem espai a la tristesa estèril, ni als laments o a la desil·lusió. Visquem el nostre ministeri molt units a Crist i l'Església amb actitud de servei. D'aquesta manera la llum del misteri de Crist podrà arribar a molta gent de la nostra terra.

A vosaltres, germans, que ens accompanyau en aquesta celebració, us deman que pregueu amb freqüència a Déu donant gràcies pels vostres sacerdots, que són un do extraordinari del Pare i que demaneu per ells, perquè no defalleixin en les dificultats i es mantinguin fidels a la missió. Preguem també pels sacerdots que ens han deixat i, especialment, per el Sr. Enric Enrich, que va morir l'any passat. Recordem davant el Senyor als companys sacerdots que són més grans o estan malalts i no poden accompanyar-nos avui. Es necessari que preguem també per les vocacions al sacerdoti, perquè molts joves escoltin la crida que Déu els continua dirigint. Confiem aquesta intenció al cor de sant Josep que és el "custodi de les vocacions" (Papa Francesc, *Missatge Jornada vocacions 2021*). Que, per la seva intercessió, el Senyor segueixi beneint la nostra Església amb molts i bons sacerdots.

HOMILÍA MISA CRISMAL

Catedral de Menorca, 31 de marzo de 2021

Me alegra mucho poder celebrar con todos vosotros esta Eucaristía. El año pasado, debido a las restricciones sanitarias, nuestra Misa crismal se celebró en la intimidad de esta Catedral, sin apenas presencia de sacerdotes ni del resto del pueblo de Dios. Aunque continuamos viviendo una crisis sanitaria sin precedentes, hoy podemos reunirnos para celebrar esta Eucaristía tan significativa, que es manifestación visible del pueblo de Dios que vive en Menorca y en la que bendeciremos los óleos y consagraremos el crisma, que llevarán la salvación de Jesucristo a muchos fieles.

Agradezco la presencia de los sacerdotes, fieles colaboradores de mi ministerio, a los que me siento unido con lazos especiales. Para nuestra Iglesia es particularmente importante el ministerio de los diáconos permanentes, que son colaboradores estrechos y personas de confianza del obispo. Me alegra también que estén con nosotros los seminaristas, que llenan de esperanza a esta Iglesia. La presencia de algunos miembros de vida consagrada nos invita a apreciar y agradecer el don de la consagración a Dios para el servicio de la Iglesia. Especialmente me alegro de veros a vosotros, queridos fieles laicos de Menorca, que habéis venido a celebrar con nosotros esta Eucaristía. Vosotros sois verdaderos protagonistas en la vida y misión de la Iglesia. Hace unos días iniciábamos un Año dedicado a la familia que nos ayudará a profundizar en su significado y su misión a la luz de la exhortación “Amoris laetitia”.

Permitidme que en este día me dirija especialmente a los sacerdotes, que dentro de unos momentos renovarán ante todos nosotros las promesas que hicieron el día de su ordenación.

Mantener la ilusión

Me gustaría, queridos sacerdotes, que os sintierais ilusionados en la misión que tenéis encomendada. El Señor ha puesto en nuestras manos una viña hermosa, que es esta tierra de Menorca. Nuestra existencia resulta plena cuando es vivida en la entrega total a las gentes de esta isla. Ganaremos la vida –dice Jesús- cuando no nos importe perderla; es preciso morir y pudrirse como el trigo si queremos tener vida (cf. Jn 12, 24-25). Nosotros sentimos en nuestro corazón la pasión por Jesús y el Evangelio y deseáramos contagiar a todos nuestra fascinación por Él. Pero también sentimos muchas veces el calor de la jornada, las contradicciones y dificultades, y la tarea se hace más dura.

Estamos aún en medio de una pandemia que ha supuesto una limitación de muchas actividades ordinarias de nuestra Iglesia y en la que hemos sido sometidos a restricciones que muchas veces nos parecen arbitrarias. Esto ha exigido un gran esfuerzo por nuestra parte y ha provocado también mucho desgaste. Os agradezco todo vuestro trabajo por permanecer cerca del pueblo de Dios en medio de esta crisis sanitaria y todo lo que habéis realizado por seguir ofreciéndole la ayuda espiritual.

Nos duele, además, ver cómo nuestro pueblo se va alejando de la fe. La práctica de los sacramentos va descendiendo y no son pocos los que, de manera silenciosa, van abandonando la Iglesia. Nuestras comunidades son cada vez más limitadas y detectamos un cansancio creciente en muchos colaboradores y agentes de pastoral.

Al mismo tiempo, vemos crecer una cultura secularista, que desprecia la fe y la considera como un signo de inmadurez, que juega con la sexualidad, que desprecia la vida aprobariendo leyes que promueven la cultura de la muerte, que va imponiendo –con la complicidad de los medios de comunicación dominantes- una visión del mundo y de la sociedad en la que Dios no tiene cabida y el creyente es arrinconado como un cacharro inútil. Por supuesto, en este contexto nuestro trabajo como ministros de Cristo no es valorado socialmente.

Todos estos factores pueden contribuir a difundir el desánimo en nuestras comunidades y en nosotros mismos.

Renovar nuestra unión a Cristo

En estas circunstancias creo que es muy importante, ante todo, renovar nuestra unión con Jesucristo. A Él fuimos injertados en nuestro bautismo, en el que recibimos una vida nueva. Después, cuando recibimos la ordenación sacerdotal, fuimos unidos aún más estrechamente a Él. Desde entonces el Espíritu del Señor está sobre nosotros. Debemos renovar nuestra unión a Cristo y dejar que su vida fluya en nosotros, que la unción del Espíritu inunde todo nuestro ser y lo renueve. En el momento de renovar las promesas sacerdotales os preguntaré: ¿queréis uniros más fuertemente a Cristo y configuraros con él? Vosotros diréis que “sí”, porque el deseo más profundo de un sacerdote es ser sacramento de Cristo, signo eficaz y transparente del único sacerdote y pastor.

Nos ayudará a ello la oración constante, la escucha atenta de la Palabra y la lectura de todos los acontecimientos a la luz del Evangelio. Las dificultades que podamos atravesar han de conducirnos a unir nuestra vida a la suya, para poder ser transparencia suya, su imagen, y actuar en su nombre como unos pobres siervos inútiles que sólo hacen aquello que manda su Señor.

El amor a Jesucristo, el Mesías Ungido por el Espíritu, lleva consigo también la conciencia de que su Evangelio es fuente de vida y luz inmensa para todos y que, por eso, vale la pena gastar una y mil vidas si las tuviéramos en el anuncio del Reino. Estamos convencidos de que el Evangelio es la luz que todo hombre busca secretamente en su corazón, la esperanza que ansía la humanidad. Y, por eso, con humildad y paciencia, pero también con audacia, “a tiempo y destiempo” (2 Tim 4, 2), seguimos proclamando a nuestros contemporáneos la fe en Jesucristo como propuesta de vida para todos.

Unidos a la Iglesia

Junto a la unión a Jesucristo es preciso que estemos muy unidos a toda la Iglesia. Vivimos en tiempos de individualismo, en los que resulta muy fácil prescindir de la comunidad. Pero la fe en Jesucristo no puede ser vivida sin la compañía de los hermanos. Domina en nuestro tiempo una desafección a la Iglesia, a la que los mismos cristianos ven, a veces, como un cuerpo extraño y juzgan desde fuera, sin sentirse parte de ella. Pero la evangelización es inviable si falta unidad; no podremos convencer a los demás de la grandeza de la fe en Jesucristo si no estamos unidos entre nosotros.

Como presbíteros hemos de ser hombres de comunión, en primer lugar, con toda la Iglesia universal, que se manifiesta no sólo en la unión a nuestro Papa, sino también en el respeto por todo lo que hemos recibido, por el tesoro de la fe que la Iglesia ha puesto en nuestras manos y que se refleja en su doctrina, en la espiritualidad y en la rica tradición litúrgica.

Es necesaria también la unión en el interior de nuestra pequeña Iglesia diocesana, que se manifiesta en el aprecio por lo que es común, en los objetivos compartidos, en el amor a este pueblo y a esta cultura, a la que queremos llevar el Evangelio, en el alto aprecio que otorgamos a la unión de cada una de las parroquias y comunidades a las demás a través del ministerio del obispo. Hemos de ser sembradores de unidad, promotores de la comunión; una unidad que se realiza en las diferencias. La unidad que el Maestro nos pidió no es uniformidad, sino unidad en la diversidad. Esta unidad maravillosa es obra del Espíritu y no es fruto de nuestras estrategias pastorales y, por eso, hemos de orar para que se realice este don en nuestra Iglesia.

Finalmente, es importante trabajar unidos como presbiterio. Entre nosotros no existe sólo una relación de respeto y de amistad. Hay un vínculo fuerte que nos une y es la participación en el

sacerdocio de Cristo. Entre nosotros –decía San Juan Pablo II- existe un vínculo ontológico, producido por el Espíritu en el momento de la ordenación (cf. *Audiencia General* (4-8-1993), n. 2). Esto se refleja en la misión, que es común y que sólo podemos llevar a cabo si trabajamos muy unidos unos a otros. Debemos expulsar de nuestro presbiterio toda afán de protagonismo, la competitividad, la tentación de actuar en solitario, los prejuicios sobre el otro, las envidias y murmuraciones. Nada de esto son actitudes evangélicas. Lo que nos pide Jesús es trabajar muy unidos, porque todos hemos sido enviados a esta tierra de Menorca para ser signos tuyos y llenarla con la luz de su Palabra y su presencia.

En actitud de servicio

En tercer lugar, hemos de vivir nuestra misión con actitud de servicio. Para los demás y especialmente ante la sociedad hemos de ser una Iglesia que sirve. Nuestra actitud no puede ser nunca la del que domina, sino –como Jesucristo- la del siervo, porque el que quiera ser primero ha de ser esclavo de todos (cf. Mc 9, 35). Lamentablemente la imagen que reflejamos muchas veces es la de querer dominar e imponer, la de quien está muy seguro de sí y rehúye el diálogo. Hemos de dar paso a una Iglesia que siente –como Dios- pasión por el ser humano y que desea sólo su bien.

De modo particular hemos de servir a los más pobres. Cada uno de ellos tiene derecho a sentir que la Iglesia es su casa, que les quiere y se preocupa por ellos. En estos días de pandemia son muchos los que llaman a nuestras puertas y esperan encontrar en nosotros comprensión y solidaridad. Seamos Iglesia samaritana, que escucha el clamor de los pequeños, que se commueve y que inventa maneras de aliviar el dolor.

También nuestro ministerio debe ser vivido en actitud de servicio. Recordad lo que dice la carta de Pedro: “no como déspotas sino como modelos del rebaño” (1 Pe 5,1-4). Lejos de nosotros actitudes tiránicas e impositivas. Somos servidores del pueblo de Dios. Como decía Pablo: siervos de Cristo y siervos vuestros por amor a Jesús (cf. 2 Cor 4, 5).

Conclusión

No dejemos espacio a la tristeza estéril, ni a los lamentos o a la desilusión. Vivamos nuestro ministerio muy unidos a Cristo y a la Iglesia con actitud de servicio. De esta manera la luz del misterio de Cristo podrá llegar a mucha gente de esta tierra.

A vosotros, hermanos, que nos acompañáis en esta celebración, os pido que oréis con frecuencia a Dios dando gracias por vuestros sacerdotes, que son un don extraordinario del Padre y que pidáis por ellos, para que no desfallezcan en las dificultades y se mantengan fieles a la misión. Oramos también por los sacerdotes que nos han dejado y, especialmente, por Enric Enrich, que falleció el año pasado. Recordamos ante el Señor a los compañeros sacerdotes que son mayores o están enfermos y no pueden acompañarnos hoy. Es necesario que oremos también por las vocaciones al sacerdocio, para que muchos jóvenes escuchen la llamada que Dios sigue dirigiendo. Confiamos esta intención al corazón de san José que es el “custodio de las vocaciones” (Papa Francisco, Mensaje Jornada vocaciones 2021). Que, por su intercesión, el Señor siga bendiciendo a nuestra Iglesia con muchos y buenos sacerdotes.